

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 3. Vtrum Sacramenta noua legis contineant gratiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

ARTICVLVS III.

Virum Sacramenta noua Legis
contineant gratiam?

12 **R**espondetur, Continent gratiam tanquam signa, & causæ gratiæ.

Notandum est, hanc propositionem, *Sacramenta continent gratiam*, esse de fide. Est definita in Concilio Florentino, & expressè in Tridentino sess. 7. can. 6. Significat autem Sacramenta non esse nuda, & arida signa, sed fecunda, vt quæ in seipsis gratiam tanquam causæ instrumentales contineant. Cum enim contineant Christi merita, necessariò etiam continent gratiam illis meritis debitam. Ratione huius continentiæ dicuntur *Vasa gratiæ* phrasi Scripturæ, quæ instrumenta vocat *Vasa*; vt *Vasa mortis* Psalmo 7. id est, instrumenta, quibus Deus mortem infert: Psalmo 70. *Vasa Psalmi*, id est, Psalteria: Iudith 16. *Vasa bellica*, id est, gladij & quæuis alia instrumenta. Vel dicuntur *Vasa gratiæ*, quia sicut pixis vnguentaria non habet à se medicamentum quo sanet, sed à medico; ita Sacramenta non sua virtute sanant, sed virtute medicamenti impositi, id est, sanguinis & meritorum Christi, quod medicamentum Christus medicus in eis posuit.

Sacramenta dicuntur vasa Gratia.

Hinc patet Calumnia hæreticorum, qui hunc modum loquendi traducunt, tanquam velimus ipsam gratiam reipsa esse in Sacramentis, sicut liquor est in vase. Ita Caluinus lib. 4. Institut. dist. 14. §. 17.

ARTICVLVS IV.

Utrum in Sacramentis sit aliqua
virtus Gratia causatiua?

13 **Q**uidam existimant in Sacramentis esse aliquam vim supernaturalem creatam, quæ gratiæ, vel certè dispositionis ad gratiam, sit effectrix. Sed hæc sententia passim ab omnibus rejicitur: tum quia non videtur talis vis creata possibile, præsertim quæ possit inharere sono verborum; tum quia nulla est dispositio, ad quam necessariò sequatur gratia, præter contritionem vel dilectionem Dei super omnia, quæ sunt actus vitales; vnde nõ possunt à causa externa immitti. Omitto alia. Vide quæ dicta sunt supra in materia de Incarnat. quæst. 13. art. 2. dub. 1. 2. & 3. & Durandum dist. 1. quæst. 4. qui optimè hanc sententiam refutat.

14 Potentia obedientia.

Alij censent non dari Sacramentis vim aliquam extrinsecus; sed ipsam materiam & formam, v. g. ablutionem externam, & sonum verborum habere imò esse potentiam obedientialem actiuam ad producendam gratiam, & quiduis aliud, Deo singulari modo concurrente & cooperante.

Sed hæc sententia est noua, & ex parte refutata supra qu. 13. estque contra communem Doctorum veterum, & etiam recentiorum sententiam.

Refutatur Rationibus.

Præter rationes supra allatas, probatur alijs & proprijs. Primò, Actio Sacramentorum est actio signorum; id enim efficiunt Sacramenta, quod significant: vnde etiam fit, vt non efficiant, nisi completa significatione. Atqui actio signorum

1. Ratio.

non est per modum potentia actiua realiter influentis, sed per modum causæ moralis, scilicet mediante intellectu & voluntate eius, qui illa signa instituit: vt patet in illis signis, quibus conferuntur dignitates, dominia, possessiones; item in signis Magicis. Ergo impertinens, & aliena à ratione Sacramenti est illa actio per sonum materiale verborum; nam hæc actio non conuenit sono, quatenus est significatiuus, sed sono quatenus est sonus quidam moralis. Confirmatur ex D. August. tractatu 80. in Ioannem, vbi ait verbum Sacramentale operari, non quia dicitur, id est, non sono externo, sed quia creditur, id est, per rem significatam.

Secundò, Actio Sacramenti debet fieri per totum Sacramentum, scilicet per formam verborum, & materiam; atqui illorum sententiã solum fit per sonum vltima syllaba; vel per indiuisibile terminu vltimæ soni, qui non est de substantia Sacramenti: ablutio autem & vnctio nunquã concurrunt iuxta illos, nisi simul in eodem instanti compleatur cum forma verborum; quod nunquam vel rarissimè contingit: ergo ille modus operandi nõ est Sacramentalis. Respondent, Actionem per totum Sacramentũ censerì fieri, quia fit per vltimum terminum, vt habet ordinem ad omnia antecedentia. Sed contra; Hoc nihil est aliud, quam totum Sacramentũ facere causam moralem, præter vltimum terminum, qui non est Sacramentũ, nec pars Sacramenti; iuxta illorum sententiã: sicut terminus motus non est pars motus: vnde frustra attribuitur illi actio propria & influxus realis.

2. Ratio.

Tertiò, Id quod agit per influxum physicum, debet formaliter esse quid physicum & reale, totũ simul existens, & præsens subiecto in quod agit. At Sacramentũ formaliter est quid morale pendens ex lege diuina & institutione extrinseca, cuius materia & forma tum in seipsis fluxa sunt, tum inter se possunt etiam tempore distare; vt patet tum in cæteris, tum in Pœnitentiã & Matrimonio: & habent effectum in rem distantissimam; vt patet in contractu Matrimonij, & fortè etiam in Sacramento Pœnitentiæ; quæ omnia sunt signa non habere influxum physicum.

3. Ratio.

Quartò, Sacramenta sunt instituta, vt per ea applicetur nobis Christi merita; quæ, nisi sic applicentur, effectum in nobis non habent, scilicet remissionem peccatorum & iustificationem: vnde Christi merita dicuntur operari in Sacramentis & per Sacramenta, quia ex diuina ordinatione merita ijs annexa nobis applicantur; sicut calor impressus aquæ applicatur nobis per aquam, & est id quod in aqua & per aquam operatur in nobis. Atqui merita Christi non sunt causa gratiæ influxu physico, sed morali; sicut merita nostra non sunt causa augmenti gratiæ vel gloriæ influxu physico: ergo neque Sacramenta, quæ solum operantur quatenus hæc merita applicant. Confirmatur: Quia alioqui Sacramenta perfectiori modo nos sanctificarent, quã Christi merita & sacratissima Passio. Quod autem quidam dicunt, quod Christi merita, etiamsi præterita sint, diuinitus possunt assumi vt instrumenta physica, quia aliquando realem existentiam habuerunt, passim rejicitur tanquam contradictionem implicans. Nam vt aliquid realiter habeat influxum, debet habere esse reale; hoc enim omnibus supponitur; alioqui aliquid posset seipsum in esse primo producere.

4. Ratio.

Quintò,